

прасно; безсуфиксното произв. сѣщ. ж. р. „гнѣвъ“, мъжки р. малѣтъ, спеченъ човѣкъ, немърно дѣте и пр. При такава широка употреба не е чудно, че се срѣщатъ и ефемизми. Ср. *моск.* buschegaré, *роман.* buscaré, *вен.* búscara, buscarona, *вен.* bústira, bustirao, *ниж.* bóstica, bóstma, *парм.* bustiancar; *моск.* buggiancare, *нем.* bosanché, *вен.* búzancá, *ром.* buzaghé, *над.* buzzagne, *ниж.* крем. bologna, *крем.* bulugna, *фриул.* budelar, *моск.* imbulbolarsi = imbuggerarsi, не си струвамъ сѣя (sich nichts, draus machen), *парм.* бол, bolba = borza въ всички значения, ком. збогара въ фразата vata far. sb. — Така се измѣнява и buzagarona, употр. като възклицанье, чрѣзъ разни окочияния (— agna, — oza, — oca и пр.). Мусалия привежда и ефемизми, образувани по шеговитъ начинъ съ прибавка на „и прочее“ къмъ първия слогъ: *мил.* bo-e-boga, *вен.* bu-e-via, или buz-evia (ср. *вен.* со-e-via = coglone). Въ други нѣкои думи се измѣня и началната сричка, която инакъ си остава запазена. *Мил.* bolgirá, bôlgira, *ком.* bolgerá, bolgera, *мил.* сажо boltriga, boltriga. *Венец.* gazagar (*фриул.* gazaron, *тир.* szazarog, *мил.* seaks. sghisarada, sghisarento и пр. бол. szazarata), вѣроятно сажо еф. Обаче газарга ще е ефем. отъ catharus, (у Бонвезина gazaro), както bolgira отъ Bulgarus. Най-сетнѣ заслужа да се помене *вен.* fússara = búggera.

2. *Bulgaro*, юридиченъ терминъ. Името bulgaro въ тая функция срѣщаме само въ италианския езикъ. Petrocchi, Novo Dizzionario universale della lingua italiana, I, Milano 1887., привежда на стр. 296. подъ чрѣтата: *bulgaro* (consuetudine di —) T. leg. L'usufrutto alla moglie che consiste negli alimenti „se vi sia prole“ (1). Но обширно Tomaseo, Dizzionario della lingua italiana: *Bulgaro* (Consuetudine di) (Leg). (Can). Così dicesi dal suo luogo d'origine la consuetudine per cui l'usufrutto di tutti i beni lasciati alla moglie si restringe agli alimenti (cibaria, vestitus et habitatio), se vi sia prole superstiti: in guisa però che la vedova abbia diritto di prenderli da se stessa, come amministratrice dei beni insieme coi figli, e non sia tenuto a chiederli all' ere.le.) 3. *Bulgaro*, s. m. видъ кожа, юфть: Sorta di cuoio rosso cupo, odoroso, usato per tanti oggetti di lusso e per legature di libri, che salva dall' umido e da insetti nocivi. Petrocchi, стр. 296. *Bulgaro*, s. m. vacchetta, cuoio di Bulgaria (Giuseppe Boerio, Dizzionario del Dialetto Veneziano, Венец. 1856. p. 106.). — Въ рѣчника на Tommaseo липсва. Pele di bulgaro или само bulgaro — lucht (лично съобщение на проф. Будмани въ Загребъ).

XI. *Провенсалски*: *Bolgre*, еретикъ: Que hanc no m'en parti per nulh essabat Per beru ni per *bolgre*, ni per encrivelhat. Such., p. 240. (*Emil Levy*, Provenzalisches Supplement-Wörterb. Berichtigungen und Ergänzungen zu Raynouards Lexique Roman, I Bd. A. C., Lpz. 1894 стр. 153.).

XII. *Френски*. Двѣ форми една по-стара, *народна*, друга *учена*. 1. *Bougre*, *Bugre*, *Boghre*. E Hingre e Bugre et tante gent averse, La Chanson de Roland par Leon Gautier, Tours 1872, v. 2922. A toz ses Boghres. Villehardouin c. 204. — Li bougres de la terre, Bulgari loci ib. c. L56. 2. *bulgare*. Отъ XVI в. и въ *художествената* литература. R. Garnier, Bradamante 1582. Th. Corneille, Bradamante, Tragicélie P. 1696. и др. Поимата на българи въ френската поезия се дължи на подражанията на *Ариоста*, Orlando Furioso. II *Геогр.*: 1. *Bongrie* и пр. Iohannis le Roi de Blakie et de *Bongrie* ne s'oublia mie. Villehardouin, C. 210 — La *Bourgerie*. Sire de Vellervall, нир. у Engel 317. *Buguerie*, Chanson de Roland, стр. 2328. Th. Müller, Chans de Roland, Götting. 1878., I, p. 253. привежда изъ развитиѣ ръкописи нам. Buguerie — Bulgarie, Burguigne. Среща се и ф. Boguerie, Bogrie. Топографскитѣ рѣчници на Франция (*Adolphe Joanne*,

*) Не е ли и тоя юридиченъ терминъ въ свързка съ името на знаменития юристъ Bulgarus (ж. по-горѣ)? Г. Тохеръ привежда въ Allgemeines Gelehrten-Lexicon, стр. 1475. между други анекдоти, които се разказвали въ Италия за тоя юристъ и прѣданieto, че той билъ учаль, че ако нѣкоя жена умре прѣди баща си, то мажъ и е длъженъ да повърне на баща и получената сестра. Това учение било общоприето отъ сѣдмичицата въ Италия. За пендастие на Б. било сждено да изпита самъ тежестъта на своето рѣшеніе. Жена му умрѣла прѣди баща си, и Bulgarus, за да не се посрами, се видѣлъ принуденъ, да повърне на теста си всичката прика.

За подѣлата на наследството у волжскитѣ българи говори Масуди. Ср. Котляревскій, о. с. прил. т. III. p. 265.